

Programul “ Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor”
finanțat prin Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021

SCHEMA DE GRANTURI MICI “INTERVENȚII PRIORITARE PENTRU COMUNITĂȚILE ROME”

Lansată la data: 15 iulie 2021

Termen limită de depunere a proiectelor: 14 octombrie 2021

BUCUREȘTI, 2021

CUPRINS

1. Informații generale despre Program	2
2. Schema de granturi mici “Intervenții prioritare pentru comunitățile rome”	2
2.1 Rezultate așteptate	3
2.2 Eligibilitatea grupurilor țintă	4
2.3 Activități eligibile	5
2.4 Alocarea financiară.....	8
2.5 Rata grantului.....	9
2.6 Durata proiectului și perioada de implementare	9
2.7 Promotori de proiecte eligibili	9
2.8 Parteneri eligibili	10
2.9 Costuri eligibile	12
2.10 Costuri neeligibile	14
2.11 Durabilitatea proiectelor	14
3. Verificarea, evaluarea, selecția și contractarea proiectelor	15
3.1 Verificarea formală.....	15
3.2 Evaluarea de conținut	16
3.3 Selecția și aprobarea proiectelor	20
3.4 Informarea promotorilor de proiecte.....	20
3.5 Procedura de contestații	20
3.6 Contractarea proiectelor	20
4. Sistemul de raportare și de plată	21
5. Pregătirea și transmiterea propunerii de proiect	21
5.1 Servicii help-desk.....	21
5.2 Seminar informativ	21
5.3 Pregătirea dosarului propunerii de proiect.....	21
5.4 Transmiterea propunerii de proiect.....	22
6. Alte informații utile	22

Preambul

Prezentul document își propune să furnizeze informațiile necesare potențialilor aplicanți (Promotori de Proiecte - PP) cu privire la apelul organizat în cadrul Schemei de granturi mici "Intervenții prioritare pentru comunitățile romă" lansată în 2021 de către **Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS)** în cadrul programului "**Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor**".

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document, [Ghidul aplicantului](#) și anexele acestora și că ați înțeles aspectele legate de specificul proiectelor finanțate din Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021, de modul lor de implementare¹ și de procedura de depunere.

1. Informații generale despre Program

Programul este finanțat prin intermediul Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021 și este implementat de Fondul Român de Dezvoltare Socială - FRDS (în calitate de Operator de Program - OP). Asociația Norvegiană a Autorităților Locale și Regionale (KS) este Partener de Program din partea Donatorilor, iar Consiliul Europei (CoE) este Organizație Internațională Parteneră.

Obiectivul general al programului este de a contribui activ la întărirea coeziunii economice și sociale la nivel național și local în România și la întărirea relațiilor bilaterale cu Statele Donatoare. În acest sens, OP facilitează și încurajează stabilirea de parteneriate pentru schimb de experiență și bune practici între entități din România și Statele Donatoare, Islanda, Liechtenstein și Norvegia.

Programul are o valoare totală de **86.941.176 Euro**.

Detalii despre obiectivele Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021 precum și cele despre Programul "Dezvoltare locală" pot fi aflate accesând <https://dezvoltare-locala.frds.ro/managementul-programului/>.

2. Schema de granturi mici "Intervenții prioritare pentru comunitățile romă"

Prezenta schemă de granturi mici se încadrează în Aria de Program nr. 7 "Incluziunea și abilitarea romilor" și contribuie la realizarea rezultatului așteptat la nivel de program "**incluziune crescută și abilitare a romilor**" în România.

Obiectivul general al schemei de granturi mici este acela de a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață și de educație **în comunitățile dezavantajate cu un procent ridicat de populație romă**, prin **finanțarea proiectelor de nivel comunitar** (dezvoltate în cadrul unei singure UAT) care abordează necesități prioritare specifice **identificate într-un mod participativ**.

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui apel al schemei de granturi mici trebuie să fie în conformitate cu cele **10 principii de bază comune privind incluziunea romilor**². Se va acorda atenție asigurării faptului că toate proiectele finanțate vor promova și vor urmări cele mai înalte standarde în ceea ce privește respectarea drepturilor omului și demnității umane, precum și a principiilor nediscriminării și egalității de șanse. Promotorii de Proiecte (PP) trebuie să fie conștienți de dimensiunea de gen a intervențiilor propuse și să ia toate măsurile posibile pentru a elimina

¹ Lista indicativă a documentelor care pot fi consultate, precum și adresele paginilor web unde se găsesc aceste documente, sunt prezentate la sfârșitul acestui text al apelului.

² Cele 10 principii de bază comune privind incluziunea romilor au fost prezentate pentru prima dată în cadrul reuniunii Platformei europene pentru incluziunea romilor de la Praga din 24 aprilie 2009. La 8 iunie 2009, Consiliul de miniștri responsabili de afacerile sociale a anexat principiile la concluziile acestora și a invitat statele membre și Comisia să le ia în considerare. Disponibile la adresa: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7573706d-e7c4-4ece-ae59-2b361246a7b0/language-ro>

sau, unde nu este posibil, a atenua, orice barieră din calea participării femeilor și fetelor romo la activitățile proiectului.

Prezenta schemă de granturi mici este complementară celor două apeluri lansate anterior în cadrul Ariei de Program nr 7 (Creșterea incluziunii și abilitarea romilor – Runda 1 și Runda a 2-a), având un domeniu de aplicare mai limitat și concentrat, în principal la nivel comunitar. Sunt preferate proiectele care răspund unor nevoi prioritare, apărute în cadrul sau care afectează comunități dezavantajate / izolate, fără acces la resurse și/ sau în care capacitatea de a atrage și a implementa proiecte este scăzută. Sunt încurajate proiectele axate pe **investiții și activități care conduc la generarea de rezultate directe, simple, vizibile, concrete și măsurabile** pentru beneficiarii direcți ai acestora, atât pe durata implementării proiectului, cât și ulterior, pe durata sustenabilității, motiv pentru care aceste proiecte vor beneficia de puncte distincte în cadrul evaluării de conținut.

În plus, PP (și partenerii, dacă este cazul) trebuie să demonstreze implicarea grupurilor țintă (adică a romilor) în dezvoltarea propunerii de proiect, mai ales în ceea ce privește identificarea și prioritizarea nevoilor la care acesta va răspunde, să asigure transparența procesului de luare a deciziilor în ceea ce privește implementarea proiectului și să se asigure că soluțiile propuse pentru problemele identificate sunt acceptate de membrii grupurilor țintă, iar aceștia și-au dat acordul pentru ele. În acest sens, PP va organiza un proces de consultare a comunității. Detalii privind cerințele minime pentru consultarea comunității sunt furnizate în Ghidul aplicantului.

2.1 Rezultate așteptate

Proiectele finanțate în cadrul apelului schemei de granturi mici “Intervenții prioritare pentru comunitățile romo” trebuie să contribuie în mod obligatoriu la cel puțin unul din următorii indicatori ai programului, obligatorii pentru această schemă de granturi mici:

Nr	Rezultate așteptate la nivel de program	Indicator ³	Unitate de măsură	Sursa de verificare	Valoare țintă la nivelul schemei de granturi mici
Outcome 1	Incluziune crescută și abilitare a romilor	IP02 Număr de romi cu documente de identitate dobândite <i>(pe parcursul implementării proiectului, datele vor fi raportate dezagregat, în funcție de gen)</i>	Număr	Datele PP	50
		IP04 Număr de romi care au beneficiat de servicii educaționale <i>(pe parcursul implementării proiectului, datele vor fi raportate dezagregat, în funcție de gen)</i>	Număr	Datele PP	500
		IP06 Număr de romi care au beneficiat de servicii pentru sănătate <i>(pe parcursul implementării proiectului, datele vor fi raportate dezagregat, în funcție de gen)</i>	Număr	Datele PP	200
		IP07 Număr de romi care au beneficiat de servicii de locuire <i>(pe parcursul implementării proiectului, datele vor fi raportate dezagregat, în funcție de gen)</i>	Număr	Datele PP	50

³ Metodologia de calcul a valorilor indicatorilor la nivelul proiectelor este prezentată în Anexa F la Ghidul Aplicantului.

Pentru a se putea considera că un proiect contribuie la atingerea unuia / unora dintre indicatorii de program obligatorii pentru acest apel, proiectul va trebui să includă activități care presupun lucrul direct cu grupurile țintă și care ținesc atingerea indicatorului / indicatorilor.

Opțional, proiectele pot contribui la oricare dintre indicatorii de program din Anexa 1 a prezentului Apel, în măsura în care aceștia sunt obținuți prin activități care ținesc în principal la atingerea indicatorilor obligatorii pentru această schemă de granturi mici, menționați în tabelul de mai sus, sau prin activități de sprijin care își propun să maximizeze impactul proiectelor.

La stabilirea numărului de beneficiari ai proiectului, PP va ține cont de faptul că proiectul trebuie să aibă un raport rezonabil între rezultatele așteptate și costurile estimate, aspect care va fi urmărit cu atenție la evaluare.

2.2 Eligibilitatea grupurilor țintă

Proiectele depuse în cadrul acestui apel trebuie să răspundă în mod obligatoriu nevoilor cu caracter prioritar care afectează grupul țintă principal, reprezentat de **persoane și familii de etnie romă (copii, tineri, adulți), locuind în comunități dezavantajate / izolate⁴ cu peste 10% populație de etnie romă⁵** poate fi făcută prin oricare dintre metodele următoare:

- a. citarea unor date oficiale, cum ar fi cele de tipul recensămintelor, rapoartelor instituțiilor locale, naționale sau internaționale etc.;
- b. declarație emisă de autoritatea locală din fiecare zonă de implementare;
- c. declarație emisă de instituții de învățământ local (grădiniță, școală, liceu), partide politice ale romilor, entități publice regionale cu competențe în domeniul abilitării și incluziunii romilor, cum ar fi Birourile Județene pentru Romi;
- d. concluzii rezultate în urma întâlnirilor / interviurilor cu persoane rome care sunt lideri formali sau informali, activiști, membri ai comunității și care au fost realizate în timpul cercetării / întâlnirilor consultative derulate de PP cu scopul identificării nevoii de implementare a proiectului.

În acord cu principiul "vizare explicită, dar nu exclusivă", proiectele pot să aducă beneficii și unui grup țintă secundar, reprezentat de persoane aflate în situații vulnerabile care nu sunt de etnie romă, dar care locuiesc în aceeași zonă cu persoanele aparținând grupului țintă principal și care trăiesc în condiții socio-economice similare cu acestea (spre exemplu, au nevoi similare cu grupul țintă principal, iar rezolvarea acestora reprezintă o prioritate și aduce beneficii similare și persoanelor din grupul țintă secundar), care se află în situații de risc sau se confruntă cu diferite forme de excluziune socială.

Grupuri secundare suplimentare, pe lângă cel menționat mai sus, sunt reprezentate de:

- **experti și lideri romi** - care activează pe cont propriu sau în cadrul unor organizații neguvernamentale, grupuri de acțiune, grupuri comunitare, autorități și instituții publice, syndicate, asociații ale elevilor sau studenților, partide politice, asociații de tineret sau altor forme de asociere, persoane în poziții de lideri formali sau informali în relație cu persoanele și/ sau familiile rome în situații de vulnerabilitate (inclusiv mediatori sociali, școlari, sanitari etc.).

⁴ Pentru a fi considerată dezavantajată / izolată, o comunitate trebuie să fie izolată și/sau să aibă o capacitate mică de implementare a proiectelor și/sau de atragere a investițiilor și/sau să fie afectată de subdezvoltare economică și/sau declin demografic etc.

⁵ Procent calculat în raport cu populația totală a localității (cod SIRUTA, nivel 3), în cazul localităților rurale sau în raport cu cartierul, în cazul orașelor/ municipiilor. La stabilirea procentului, promotorii pot și sunt încurajați să ia în considerare și comunitățile informale de romi (pentru care nu există date oficiale), în măsura în care vor atașa documente (fotografii, declarații ale liderilor neoficiali / membrilor comunității etc.) care să susțină descrierea făcută acestor comunități în cererea de finanțare.

- **specialiști/ voluntari** din domeniile educației, sănătății, ocupării, serviciilor sociale, administrației publice, sectorului ONG etc., implicați în furnizarea de servicii persoanelor de etnie romă

Important: numărul de beneficiari ai proiectului aparținând grupurilor țintă secundare (persoane care nu sunt de etnie romă aflate în situații vulnerabile, experți și lideri romi și specialiști / voluntari) NU poate fi mai mare de 1/3 din numărul total de beneficiari.

În implementare, persoanele care vor beneficia de servicii în cadrul proiectului vor fi eligibile ca grup țintă dacă sunt beneficiari de prestații sociale sau dacă sunt furnizate alte documente (anchetă socială, adeverință de șomer etc.) emise de un specialist (care lucrează în proiect sau la un terț) sau de către o instituție abilitată, care atestă situația de vulnerabilitate și nevoile, ca bază pentru furnizarea de servicii în proiect. Se încurajează concentrarea intervenției asupra familiilor aflate în situații de vulnerabilitate.

În timpul implementării proiectului, apartenența unui membru al grupului țintă la etnia romă va fi determinată pe baza metodei de autoidentificare și va fi raportată pe baza unei declarații emise de persoana respectivă (sau de părinți / tutori în cazul minorilor). Prin excepție, în cazul în care autoidentificarea nu poate fi realizată (din cauza, de exemplu, reticenței participanților romi de a-și asuma identitatea etnică), procentul membrilor grupului țintă aparținând etniei romă poate fi determinat indirect, prin oricare dintre următoarele metode:

- a. declarație emisă de un actor instituțional cu acces la informații despre etnia membrilor grupului țintă, atât timp cât aceste informații au fost obținute prin metode de autoidentificare, respectă standardele de protecție a datelor personale / GDPR și sunt oferite sub formă agregată și anonimată (de exemplu, școala locală poate emite o declarație privind procentul de romi din grupul țintă al proiectului, în baza auto-identificării ca romi de către părinții copiilor care participă la proiect);
- b. identificare făcută de actori locali romi (lideri comunitari formali sau informali, activiști / experți).

2.3 Activități eligibile

Pentru a fi eligibile, activitățile proiectelor vor trebui să fie implementate în comunități dezavantajate cu un procent semnificativ de populație romă. Proiectele vor include activități care vizează îmbunătățiri în cel puțin unul dintre următoarele 4 domenii tematice:

1. educație (îmbunătățirea condițiilor / infrastructurii educaționale);
2. sănătate (îmbunătățirea condițiilor / infrastructurii sanitare);
3. locuire (sprijin în domeniul îmbunătățirii condițiilor de locuit);
4. juridic (restrâng la obținerea documentelor de identitate sau de proprietate și la clarificarea drepturilor și situațiilor locative ale indivizilor).

Activitățile proiectului pot fi atât de tipul investițiilor⁶, cât și de tipul celor care includ lucrul direct cu membrii grupurilor țintă. Este obligatoriu ca un proiect să includă activități care presupun lucrul direct cu grupul țintă principal.

Toate proiectele, inclusiv investițiile în reabilitarea / renovarea infrastructurii publice și a locuințelor sociale (mică infrastructură), vor trebui să se asigure că astfel de facilități / locuințe sociale vor începe să fie utilizate de către membrii grupului țintă pe durata vieții proiectului, precum și pe întreaga durată a perioadei de sustenabilitate a proiectului.

Proiectele care vor include activități care vizează prevenirea și combaterea pandemiei COVID-19 și a impactului negativ pe care aceasta le are asupra grupurilor țintă vor beneficia de punctaj specific în evaluare, cu condiția demonstrării necesității intervenției.

⁶ Existența activităților de tipul investițiilor va trebui să fie reflectată în capitolul bugetar 3 Costuri pentru investiții din Anexa 1b Bugetul detaliat al proiectului și din Anexa 1c Informații suplimentare privind alcătuirea bugetului ale Cererii de finanțare/

Exemple de activități eligibile (lista nu este exhaustivă; PP pot propune și alte activități, pe lângă cele menționate mai jos, dacă se adresează domeniilor tematice enumerate mai sus):

1. Sprijin pentru îmbunătățirea condițiilor / infrastructurii de educație:

Activități de tipul investițiilor în domeniul educației:

- a. Investiții la scară mică în renovarea și îmbunătățirea condițiilor din spațiile în care se desfășoară activitățile educaționale (lucrări de zugrăvire, reparații ale acoperișurilor, organizarea de grupuri sanitare la interior, igienizarea claselor etc.), inclusiv bransamente la rețele de utilități (apă potabilă, canalizare, electricitate, internet etc.);
- b. Investiții în dotarea spațiilor în care se desfășoară activitățile educaționale (echipamente destinate procesului educațional, mobilier etc.);
- c. Investiții care să permită accesul mai ușor al copiilor și tinerilor către spațiile în care se desfășoară activitățile educaționale (lucrări la scară mică de îmbunătățire a infrastructurii de acces, reparații ale mijloacelor de transport pentru transportul preșcolarilor și elevilor etc.)

Activități complementare în domeniul educației care presupun lucrul direct cu membrii grupurilor țintă:

- a. Sprijin acordat copiilor ante-preșcolari, preșcolari, școlari, precum și tinerilor înscriși în învățământul post-liceal sau universitar care să stimuleze accesul acestora la educație (hrană, materiale educaționale, haine, încălțăminte, rechizite etc.)
- b. Sprijin destinat înscrierii și participării școlare, prevenirii abandonului școlar și reînscrierii la școală (mediere școlară, consiliere și orientare școlară și vocațională, alfabetizare, activități remediale, activități de tip "școală după școală", prevenirea abandonului școlar prin sport sau alte activități de timp liber și educație non-formală, asigurarea cheltuielilor de transport pentru participarea la activități de educație formală și informală etc.)
- c. Activități destinate îmbunătățirii rezultatelor școlare sau academice ale copiilor și tinerilor înscriși în învățământul școlar, liceal sau universitar (programe și rețele de mentorat și tuturat, inclusiv online, alfabetizare digitală etc.)
- d. Activități destinate implicării părinților în parcursul educational al copiilor și tinerilor din grupurile țintă ale proiectului (atelieri de dobândire a abilităților de creștere a copiilor, spații de socializare pentru mame sau alți membri ai familiei, inclusiv fete și tinere române, etc.)

2. Sprijin pentru îmbunătățirea condițiilor / infrastructurii sanitare:

Activități de tipul investițiilor în domeniul sanitar:

- a. Investiții în înființarea, dotarea și îmbunătățirea infrastructurii medicale la scară mică (renovare sau dotare a dispensarelor publice funcționale etc.)
- b. Investiții în înființarea, dotarea și îmbunătățirea infrastructurii sanitare la scară mică (înființare de băi publice sau de spații comunitare de spălat rufe etc.)

Activități complementare în domeniul sănătății care presupun lucrul direct cu membrii grupurilor țintă:

- a. Furnizarea de servicii medicale de bază prin proiect (inclusiv stomatologice), care nu sunt decontate/ susținute / organizate prin sistemul național de sănătate în zona geografică a proiectului sau pentru grupul țintă al acestuia
- b. Achiziția de materiale sanitare destinate membrilor grupurilor țintă ale proiectului
- c. Mediere sanitară, în special în domeniul sănătății reproductive (de.ex. promovarea și sprijinirea participării femeilor însărcinate la controale medicale de specialitate – de regulă în sistemul public de sănătate)

- d. Educație în domeniul sănătății și activități de promovare a unui stil de viață sănătos și a respectării regulilor elementare de igienă și a nutriției sănătoase; campanii de vaccinare, planning familial etc.

3. Sprijin în domeniul îmbunătățirii condițiilor de locuit:

Activități de tipul investițiilor în domeniul locuirii:

- a. Investiții în construcția, reabilitarea și dotarea **locuințelor sociale**⁷, cu condiția ca acestea să înceapă a fi folosite de către membrii grupului țintă în timpul proiectului, iar acestora să le fie oferite condiții alternative decente de locuire pe parcursul lucrărilor, dacă este cazul. Ca parte a obligațiilor de sustenabilitate, PP/ partenerii vor asigura continuarea utilizării locuințelor sociale de către beneficiarii proiectului, atâta timp cât criteriile de eligibilitate continuă a fi îndeplinite (sau de către alți beneficiari, în condiții de eligibilitate similare).
- b. Investiții în conectarea locuințelor individuale la rețele de utilități (inclusiv internet) sau dezvoltarea de soluții independente (de încălzire, canalizare); extinderea spațiului de locuit, reparații la case individuale, construcția de grupuri sanitare (toalete, băi). Această activitate este eligibilă cu condiția ca PP/ partenerii:
 - i. să respecte prevederile legislației aplicabile în domeniul construcțiilor și să se asigure că lucrările nu pun în pericol infrastructura inițială a locuinței (expertiză tehnică)
 - ii. să descrie în secțiunea relevantă a cererii de finanțare, iar ulterior să aplice în implementare, metodologia de selecție a beneficiarilor⁸, asigurând implicarea acestora ca voluntari în activitate
 - iii. prezintă situația juridică a locuințelor individuale și intervențiile propuse în ceea ce privește sustenabilitatea proiectului
 - iv. prezintă acordul proprietarilor locuinței⁹

Activități complementare în domeniul locuirii care presupun lucrul direct cu membrii grupurilor țintă:

- a. Asistență juridică pentru clarificarea situației și drepturilor locative (onorarii pentru consiliere juridică, taxe etc.)
- b. Asistență juridică pentru victimele evacuărilor

4. Sprijin în obținerea documentelor de identitate (activități care presupun lucrul direct cu membrii grupurilor țintă):

- a. Asistență juridică pentru obținerea de documente de identitate valide (certificat de naștere, carte de identitate sau echivalent) și a altor documente necesare pentru obținerea acestora

În procesul de proiectare a activităților proiectului, va trebui acordată o atenție specială problematicii specifice femeilor și fetelor rome (cum ar fi posibilele bariere în calea participării efective a femeilor și fetelor rome la proiect, activități care abordează unele dintre problemele / nevoile specifice femeilor și fetelor rome etc.). Acesta reprezintă un criteriu de evaluare a proiectului, pentru care sunt alocate puncte specifice.

⁷ Definite conform Legii 114/1996, cu modificările și completările ulterioare.

⁸ În cazul investițiilor în conectarea locuințelor individuale la utilități, metodologia de selecție a beneficiarilor va prevedea, în mod obligatoriu, o analiză din care să rezulte o estimare realistă cu privire la capacitatea beneficiarilor de a plăti utilitățile la care vor fi racordați. Pentru beneficiarii în cazul cărora analiza a relevat un risc crescut de incapacitate de plată a utilităților, vor fi dezvoltate soluții independente (de încălzire, canalizare etc.) sau, dacă aceste soluții nu sunt fezabile, planul de sustenabilitate a proiectului va prevedea măsuri de ajutorare a lor în ceea ce privește plata utilităților.

⁹ Dacă proprietarul locuinței nu este aceeași persoană ca beneficiarul proiectului (încadrat într-unul dintre grupurile țintă menționate mai sus), atunci proprietarul va trebui să-și asume juridic că va asigura utilizarea continuă a proprietății de către beneficiarul proiectului, sau de către alți beneficiari aflați în condiții de eligibilitate similare, pe întreaga durată de implementare a proiectului, cât și ulterior, pe întreaga durată de sustenabilitate a acestuia.

Donațiile de echipamente (de exemplu dispozitive digitale cum ar fi telefoane / tablete, mașini de spălat, boilere etc.) către persoane fizice nu sunt eligibile. PP / partenerul care achiziționează astfel de echipamente le va păstra în proprietate și va încheia contracte de comodat cu beneficiarii proiectului (inclusiv pe perioada de sustabilitate a proiectului), astfel încât aceștia să aibă dreptul să le utilizeze.

În cazul proiectelor care propun activități de tipul lucrărilor / achizițiilor în beneficiul grupurilor țintă, PP sunt încurajați să includă activități care să vizeze maximizarea efectelor acestor achiziții / lucrări și care presupun lucrul direct cu / împreună cu membri ai grupurilor țintă (de exemplu, dacă proiectul presupune amenajarea de grupuri sanitare în interiorul școlii din comunitate, vor fi incluse și activități de genul celor care vizează îmbunătățirea rezultatelor școlare ale copiilor din grupurile țintă). Proiectele care respectă această recomandare vor beneficia de punctaj specific la evaluarea de conținut.

Proiectele pot propune, suplimentar, activități din alte domenii, cu condiția ca acestea să fie justificate în raport cu nevoile grupurilor țintă și să contribuie la realizarea obiectivului / obiectivelor apelului.

Toate activitățile proiectului trebuie să respecte principiul non-segregării.

Toate activitățile proiectului vor trebui să genereze beneficii efective pentru grupurile țintă până cel mai târziu la finalul proiectului¹⁰. În caz contrar, aceste activități vor fi considerate neeligibile.

În cadrul acestui apel, pentru a evita suprapunerea și/sau dubla finanțare cu alte inițiative similare, nu vor fi eligibile activități care au fost deja sau vor fi derulate prin alte proiecte/ inițiative (finanțate din fonduri structurale sau alte fonduri naționale, Granturile SEE și Norvegiene, donații etc.) aflate în curs de implementare / în perioada obligatorie de sustenabilitate la momentul depunerii cererii de finanțare sau la momentul contractării proiectului (dacă este aprobat)¹¹.

Mai mult, tot în scopul evitării dublei finanțări, nu sunt eligibile în cadrul prezentului apel activități care constituie obligație de asigurare de către PP/ parteneri a sustenabilității proiectelor anterior finanțate prin Programul RO10 "Copii și tineri în situații de risc și inițiative locale și regionale pentru reducerea inegalităților naționale și promovarea incluziunii sociale", finanțat din Granturile SEE 2009-2014.

Nu sunt, de asemenea, eligibile activitățile de promovare a partidelor politice sau activități care, în mod direct sau indirect, promovează o doctrină religioasă, care fac misiune sau prozelitism în relație cu credințele unei anumite confesiuni.

Aceste condiții vor fi confirmate de PP la momentul depunerii propunerii de proiect, prin semnarea unei declarații specifice, precum și la momentul contractării proiectului, când PP va semna din nou declarația, dacă apar schimbări.

În cazul în care proiectul primește finanțare, iar OP constată încălcări ale aspectelor de mai sus pe parcursul implementării, activitățile respective vor fi declarate retroactiv neeligibile și sumele cheltuite cu acestea vor fi returnate OP.

2.4 Alocarea financiară

Suma alocată schemei de granturi mici "Intervenții prioritare pentru comunitățile rome" este de **1.647.059 Euro**, din care 1.400.000 Euro (85%) reprezintă finanțare din Granturile SEE 2014-2021 și 247.059 Euro (15%) reprezintă co-finanțare publică.

Valoarea minimă a grantului care poate fi solicitată de un PP este de **20.000 Euro** (98.550 RON¹²), iar cea maximă este de **50.000 Euro** (246.375 RON¹³).

¹⁰ Spre exemplu, branșarea unor locuințe la rețeaua de gaze nu va fi eligibilă decât dacă, până la finalul proiectului, beneficiarii vor avea instalate și echipamentele cu care să se folosească de această branșare (sobă cu gaze / centrală termică conectată la calorifere etc.).

¹¹ Data estimată de contractare a proiectelor este primul trimestrul al anului 2022.

¹² Conform cursului InforEuro din iulie 2021, 1 Euro = 4,9275 Lei.

2.5 Rata grantului

2.5.1. În cazul în care PP este o autoritate publică locală, rata grantului va fi de 100% din cheltuielile eligibile ale proiectului, aceasta aplicându-se tuturor partenerilor proiectului.

2.5.2. În cazul în care PP este o organizație neguvernamentală (ONG), prevederile articolului 6.4.3 al Regulamentului¹⁴ vor suferi o derogare, conform articolului 14.5 al Regulamentului¹⁵, astfel încât rata grantului poate fi de până la 100% din totalul costurilor eligibile ale proiectului. Deși cofinanțarea nu este obligatorie, aceasta poate fi adusă, în procent de maxim 10% din cheltuielile eligibile ale proiectului, în numerar și/ sau în natură, sub formă de muncă voluntară, aspect care va fi considerat o contribuție valoroasă la sustenabilitatea proiectului și va beneficia de punctaj distinct la evaluarea de conținut.

2.5.3. Proiectele finanțate în condițiile prezentului apel nu pot, în niciun caz, să includă activități care cad sub incidența ajutorului de stat și de minimis.

PP / partenerii nu pot aloca fonduri suplimentare pentru implementarea proiectului, pe lângă cele oferite de grant.

2.6 Durata proiectului și perioada de implementare

În estimarea duratei proiectului, PP va ține cont de limitele stabilite în cadrul programului (durata estimată a unui proiect, data maximă de finalizare a implementării proiectului), de aplicarea procedurilor de achiziții, de specificul sistemului de raportare și plată, dar și de aspectele individuale ale proiectului (tipul de activități, tipul și nivelul costurilor estimate etc.).

Perioada de implementare estimată a unui proiect este cuprinsă între 6 și 16 luni.

2.7 Promotori de proiecte eligibili

Promotorii de proiecte (PP) eligibili în cadrul acestui apel sunt:

- unități administrativ teritoriale de tipul comunelor și orașelor (inclusiv municipii);
- organizațiile neguvernamentale (ONG-uri).

În cadrul prezentului apel, un ONG este o persoană juridică înregistrată fiscal în România, care îndeplinește condițiile din definiția menționată la art. 1.6.1 (n) din Regulamentul aplicabil: „o organizație neguvernamentală este o entitate juridică, voluntară, non-profit, cu scop necomercial, independentă de administrația locală, regională și centrală, entități publice, partide politice și organizații comerciale. Instituțiile religioase și partidele politice nu sunt considerate ONG-uri”¹⁶.

Pentru a fi eligibile, ONG-urile cu rol de PP trebuie ca, în ultimii 5 ani înaintea lansării acestei scheme de granturi mici, să fi implementat cel puțin un proiect / o activitate în domeniul social / îmbunătățirii condițiilor de trai pentru diferite grupuri țintă, iar valoarea totală, exprimată în Euro¹⁷, efectiv cheltuită, a proiectelor / activităților implementate de PP în această perioadă¹⁸ să fie de cel

¹³ Idem.

¹⁴ Regulamentul privind implementarea Mecanismului Financiar Spațiul Economic European (SEE) 2014-2021, disponibil [aici](#).

¹⁵ Idem.

¹⁶ La momentul evaluării independenței organizației de administrația locală, regională și centrală, de entități publice, partide politice și organizații comerciale, experții din partea OP vor verifica dacă: (1) nici entitățile publice, nici autoritățile publice, nici entitățile comerciale, nici partidele politice nu reprezintă mai mult de jumătate din numărul membrilor organizației; (2)) nici entitățile publice, nici autoritățile publice, nici entitățile comerciale, nici partidele politice, inclusiv persoane fizice reprezentanți ai acestora, nu reprezintă mai mult de jumătate din numărul membrilor cu drept de vot ai Consiliului Director / Adunării Generale a organizației; (3) structurile organizaționale și operaționale sunt stabilite astfel încât deciziile nu sunt influențate major nici de entități publice, nici de autorități publice, nici de entități comerciale, nici de partide politice.

¹⁷ Cursul de schimb folosit la determinarea valorii în Euro a cheltuielilor efectuate va fi ales după cum urmează: (1) pentru cheltuielile efectuate în proiecte, în cazul în care bugetul a fost exprimat într-o altă monedă decât Euro, va fi folosit cursul InforEuro din luna în care s-a semnat contractual de finanțare; (2) pentru cheltuieli realizate din sponsorizări / resurse proprii, va fi folosit cursul InforEuro din luna decembrie a anului în care a fost realizată cheltuiala.

¹⁸ În cazul în care un proiect a început înainte sau se încheie în afara perioadei de referință (iulie 2016-iunie 2021), promotorul de proiect va calcula și lua în considerare doar bugetul(ele) corespunzător(oare) anului care este inclus în

puțin jumătate din valoarea totală a grantului solicitat prin intermediul propunerii de proiect. În cazul în care PP nu îndeplinește aceste criterii, proiectul va fi respins în etapa evaluării formale.

Eligibilitatea PP (ca persoană juridică, tip de organizație, statut, cheltuielile PP) va fi demonstrată cu documente juridice la momentul depunerii proiectului.

PP eligibili pot depune în această calitate o singură cerere de finanțare în cadrul apelului schemei de granturi mici „Intervenții prioritare pentru comunitățile române”. În cazul în care proiectul nu îndeplinește acest criteriu, va face obiectul unei clarificări în etapa de verificare formală, când i se va cere PP să aleagă care dintre proiectele depuse este păstrat în competiție și care este retras.

La stabilirea numărului de proiecte ce vor fi depuse, PP trebuie să țină cont de regula potrivit căreia, la nivelul întregului Program, în cadrul diverselor apeluri și scheme de grant¹⁹, un anumit PP poate primi finanțare, în această calitate, pentru maxim două proiecte. Acesta reprezintă un criteriu de eligibilitate. Dacă, la momentul depunerii proiectelor în cadrul prezentului apel, PP a primit deja finanțare pentru două proiecte în calitate de PP, propunerile de proiect primite la acest apel vor fi automat respinse în etapa verificării formale.

Persoanele juridice cu rol de PP trebuie să respecte **condiția generală de eligibilitate** reprezentată de obligația de nu se afla în una dintre următoarele situații:

- *sunt în faliment, sunt intrate în administrarea unei autorități judiciare sau în curs de lichidare, și-au suspendat activitățile, sunt subiect al procedurilor vizând aceste aspecte sau sunt într-o situație similară ca urmare a aplicării unei proceduri similare prevăzute în legislația sau reglementările naționale în vigoare;*
- *sunt vinovate de grave erori profesionale dovedite prin orice mijloace pe care OP le poate justifica;*
- *nu și-au îndeplinit obligațiile referitoare la plata contribuțiilor la asigurările sociale sau la plata taxelor și impozitelor la bugetul de stat, în conformitate cu prevederile legale din țara în care sunt înregistrați;*
- *au făcut obiectul unei hotărâri definitive res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea într-o organizație criminală sau orice altă activitate ilegală în detrimentul intereselor financiare, fără să existe dovezi că s-au luat în ultimii ani măsuri de corecție în acest sens;*
- *au fost declarate a fi într-o situație gravă de nerespectare a obligațiilor contractuale privind procedurile de achiziție sau procedurile de acordare a finanțărilor;*
- *sunt subiect al unui conflict de interese cu organizații sau persoane direct sau indirect implicate în procedura de acordare a finanțării nerambursabile, indiferent de momentul la care OP constată acest lucru;*
- *sunt vinovate de distorsionări grave în procesul de transmitere a informațiilor solicitate de OP sau nu reușesc să furnizeze informațiile solicitate de acesta, indiferent de momentul la care survine această situație.*

2.8 Parteneri eligibili

În cadrul acestei scheme de granturi mici, PP poate decide să depună și să implementeze proiectul de unul singur sau în parteneriat. Decizia PP cu privire la existența sau nu a

respectiva perioadă. De exemplu: dacă un proiect implementat ca aplicant/ promotor a început în 2014 și a fost implementat timp de doi ani (2014-2016), bugetul luat în considerare pentru demonstrarea îndeplinirii acestui criteriu este doar bugetul administrat în anul 2016, începând cu luna iulie.

PP are obligația de a calcula cu atenție valorile diferitelor bugete efectiv cheltuite în vederea demonstrării acestui criteriu, în condițiile în care este posibil ca Operatorul de Program să solicite documente/ dovezi (rapoarte financiare, scrisori de acceptare a cheltuielilor emise de autoritățile de management/ organisme intermediare/ operatorii de program/ alte instituții organizate, bilanțe de cheltuieli) pentru sumele menționate în Anexa Experiența relevantă a PP în domeniul proiectului (Anexa 7 la Cererea de finanțare).

¹⁹ Proiectele depuse în cadrul schemei de granturi mici „Acces la finanțare” a Programului nu sunt luate în considerare la acest calcul.

parteneriatului va fi analizată în timpul evaluării de conținut prin prisma capacității PP de a implementa proiectul de unul singur sau, după caz, prin prisma valorii adăgate aduse proiectului de parteneriat și a capacității PP și partenerilor de a implementa proiectul.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, partenerii (din România și/sau Statele Donatoare) vor fi implicați activ în elaborarea propunerii de proiect. În acest sens, se recomandă ca partenerii să aibă capacitatea de a acționa în aria proiectului, în conformitate cu rolul asumat și în conformitate cu responsabilitățile sau statutul lor legal.

În cadrul acestui apel, următoarele entități publice sau private cu personalitate juridică sunt eligibile ca parteneri:

- a. din România: entități publice, asociații ale autorităților locale și organizații neguvernamentale, înființate ca persoane juridice în România;
- b. din Statele Donatoare: orice entitate publică sau privată, comercială sau necomercială, precum și organizații neguvernamentale, înființate ca persoane juridice în Statele Donatoare.

Eligibilitatea partenerului (ca persoană juridică, tip de organizație, statut etc.) va fi demonstrată cu documente juridice, la momentul depunerii proiectului.

La stabilirea numărului de proiecte la care participă, partenerii trebuie să țină cont de regula potrivit căreia, la nivelul întregului Program, o entitate poate primi finanțare (în oricare din calitățile de promotor sau partener) pentru maxim trei proiecte depuse în cadrul diverselor apeluri și scheme de grant ale Programului²⁰ (în aceste cazuri trebuie să demonstreze că deține capacitatea necesară pentru a derula sarcinile asumate, cu resursele financiare, materiale și umane existente). Acesta constituie criteriu de eligibilitate și va fi respectat. Dacă, pe parcursul etapei de verificare formală, se dovedește că respectivul criteriu nu este îndeplinit, partenerului de proiect i se va solicita să aleagă în care din proiectele depuse în cadrul acestui apel va rămâne în competiție și din care se retrage. În această situație, OP va solicita PP redistribuirea sarcinilor, bugetului și obligațiilor privind sustenabilitatea asumate de partenerul care s-a retras la nivelul parteneriatului sau, în cazul în care PP rămâne singura entitate care implementează proiectul, preluarea lor de către PP; propunerea de proiect va fi punctată în etapa de evaluare de conținut în baza noii structuri a parteneriatului, cu consecințe asupra criteriului 4 Capacitatea de implementare și sustenabilitatea.

Entitățile cu rol de parteneri trebuie să respecte aceeași **condiție generală de eligibilitate** ca persoanele juridice cu rol de PP²¹.

Selectarea partenerilor

Crearea și implementarea de parteneriate se va face în conformitate cu legislația națională aplicabilă și a Uniunii Europene privind achizițiile publice, Articolul 8.15 din Regulament, precum și cu prevederile Capitolului V, Articolul 14 din OUG nr.34/2017, care prevede că entitățile publice din România care acționează în calitate de PP, atunci când selectează ONG-uri din România care să acționeze ca parteneri de proiect, trebuie să aplice o procedură transparentă și nediscriminatorie de selecție a partenerului. Metodologia de selecție trebuie elaborată de PP și aprobată de reprezentantul legal al PP. PP este în totalitate responsabil pentru procesul de selecționare a partenerilor și va trebui să declare către OP că a respectat prevederile legale aplicabile. Informații privind tipul de documente ce vor fi depuse de PP în timpul procesului de contractare sunt incluse în Ghidul aplicantului (anexat textului apelului).

Acordul de parteneriat

În cazul în care proiectul prevede un parteneriat, PP va semna un *Acord de parteneriat* cu partenerii de proiect (model furnizat ca anexă la Cererea de finanțare). Acordul de parteneriat trebuie să stabilească în mod clar rolurile, responsabilitățile și bugetul aferente fiecărui partener, organismele de coordonare, aranjamentele financiare între parteneri etc. (vezi art. 7.7 din

²⁰ Proiectele depuse în cadrul schemei de granturi mici "Acces la finanțare" a Programului nu sunt luate în considerare la acest calcul.

²¹ Conform enumerării din secțiunea 2.7 Promotori de proiect eligibili.

Regulament). Acordul de parteneriat poate fi depus, în versiune nesemnată, ca anexă la cererea de finanțare, urmând a fi definitivat și semnat de parteneri înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului. Pentru partenerii din Statele Donatoare, în cazul în care nu a fost posibilă elaborarea unei versiuni inițiale a acordului de parteneriat, la depunerea aplicației, este suficientă scrisoarea de intenție (vezi modelul furnizat de OP în Cererea de finanțare), în cazul în care nu a putut fi încheiat la timp acordul de parteneriat, acesta urmând să fie transmis ulterior în versiune semnată.

Acord de colaborare

În cazul în care în proiect vor fi implicate și alte entități, care nu au statut de parteneri și nu dețin un buget din grantul proiectului, dar care vor fi implicate în implementare sau în asigurarea sustenabilității proiectului (spre exemplu, autorități ale administrației publice locale sau centrale, servicii publice deconcentrate, școli etc.), OP recomandă încheierea unui Acord de colaborare, fie înainte de depunerea aplicației (pentru a fi anexată cererii de finanțare), fie pe parcursul derulării proiectului, după identificarea acestora. Cu toate acestea, OP poate solicita PP încheierea unui astfel de acord de colaborare în etapa de evaluare de conținut sau de selecție a proiectului, dacă acest acord de colaborare are impact asupra sustenabilității proiectului sau în alte situații în care OP consideră că această solicitare se impune.

Fonduri pentru relații bilaterale

În perioada de pregătire a propunerilor de proiecte, OP poate oferi entităților din România și din Statele Donatoare, care sunt eligibile în cadrul acestui apel, prin intermediul Apelului 1 de propuneri de inițiative bilaterale, fonduri pentru organizarea de activități/întâlniri bilaterale cu scopul facilitării unor relații de parteneriat, respectiv pregătirii și/sau încheierii unui acord de parteneriat pentru proiectul aflat în pregătire și elaborării efective, în comun, a cererii de finanțare a proiectului respectiv. Activitățile bilaterale pot fi organizate în Statele Donatoare sau în România. Suma maximă care poate fi solicitată de un PP, pentru o inițiativă bilaterală, este de 5.000 de euro. Mai multe detalii privind modul de accesare a acestor fonduri, se găsesc pe pagina web a Programului, la adresa: <https://dezvoltare-locala.freds.ro/apelul-1/>.

2.9 Costuri eligibile

Ca regulă generală, costurile sunt eligibile dacă au fost efectuate în perioada de eligibilitate. Perioada de eligibilitate a cheltuielilor este limitată la perioada de implementare a activităților proiectului și nu poate depăși data de 30 aprilie 2024.

Perioada de eligibilitate a cheltuielilor începe la data demarării proiectului (care este, de regulă, data semnării contractului de finanțare a proiectului) și se încheie la o dată definită în contractul de finanțare (cu modificările și completările ulterioare, după caz). Cheltuielile pentru pregătirea propunerii de proiect (consultanță în elaborarea proiectului, expertize, SF, devize, avize, măsurători cadastrale etc.) nu sunt eligibile.

La finalizarea proiectului, toate activitățile planificate vor fi terminate și toate cheltuielile se vor fi efectuat/ angajat. Alte informații privind eligibilitatea costurilor pot fi regăsite în Regulament (capitolul 8) și în Ghidul aplicantului.

Bugetul proiectului va fi exprimat în lei și în Euro (folosind cursul InforEuro pentru luna iulie 2021, 1 Euro= 4,9275 lei) și va cuprinde exclusiv costuri eligibile (cheltuieli directe, cheltuieli indirecte, cheltuieli neprevăzute, dacă e cazul).

Costuri directe

Costurile eligibile directe ale proiectului sunt:

- Costuri cu personalul alocat proiectului, cu condiția ca aceasta să corespundă politicii uzuale a PP și partenerului de proiect (dacă e cazul) cu privire la remunerații. Costurile cu salariile personalului din sectorul public sunt eligibile în măsura în care acestea sunt legate

de costurile activităților pe care autoritatea/ instituția publică relevantă nu le-ar fi suportat dacă proiectul respectiv nu ar fi fost executat;²²

- Cheltuieli cu transportul și indemnizația de deplasare pentru personalul care participă la proiect. Costurile de deplasare, inclusiv indemnizația de deplasare, pot fi calculate ca sumă forfetară, pe baza regulilor aplicabile Programului;
- Costul echipamentelor noi sau second-hand²³. În cazul în care se achiziționează echipament nou sau second hand, poate fi considerată cheltuială eligibilă numai partea de amortizare corespunzătoare duratei proiectului și ratei reale de utilizare în scopurile proiectului. În cazul în care OP stabilește că echipamentul este o componentă integrală și necesară pentru atingerea rezultatelor proiectului, întregul preț de achiziție al acestui echipament poate fi eligibil;
- Achiziția de terenuri și bunuri imobiliare conform condițiilor stabilite în articolul 8.6 din Regulament (a se consulta prevederile aplicabile din Ghidul aplicantului);
- Costurile consumabilelor și furniturilor, cu condiția ca acestea să fie identificabile, necesare și atribuite direct proiectului;
- Costurile generate de alte contracte acordate de PP în scopul executării proiectului, cu condiția ca procedura de atribuire să respecte normele aplicabile privind achizițiile publice și Regulamentul;
- Costuri ce rezultă direct din cerințele contractului de proiect pentru fiecare proiect.

Cheltuielile de investiții (costurile echipamentelor și lucrărilor de construcții / reabilitare / renovare) nu vor depăși 80% din costul total al proiectului (grant + cofinanțare, dacă este cazul). Valoarea alocată achiziției de terenuri și de bunuri imobiliare nu va depăși 10% din costul total al proiectului și este inclusă în categoria costurilor de investiții la nivelul proiectului.

Costurile pentru promovarea proiectului sunt eligibile în limita a 10% din bugetul proiectului, așa cum este detaliat în Ghidul aplicantului.

Costurile cu resursele umane (salarii și taxe, inclusiv taxele plătite de angajator) sunt eligibile în limita a 30% din bugetul total al proiectului, așa cum este detaliat în Ghidul aplicantului.

Ca regulă generală, costurile proiectului trebuie să fie rezonabile și proporționale cu obiectivele propuse, în conformitate cu prețurile pieței, atât pentru serviciile de proiectare cât și pentru estimarea costurilor de investiție la nivel de proiect, precum și pentru celelalte tipuri de costuri incluse în bugetul proiectului, astfel încât să respecte principiul rezonabilității și utilizării eficiente a fondurilor publice.

Costuri indirecte

Pentru entitățile din România, costurile indirecte ale proiectului vor fi determinate fie pe baza costurilor reale (vezi Art. 8.5.1, lit. a) din Regulament), fie pe baza calculului unei rate forfetare (Art. 8.5.1, lit. c), din Regulament). Entitățile din Statele Donatoare își pot identifica costurile indirecte în acord cu una dintre metodele menționate în Regulament (Art. 8.5).

Revervă pentru situațiile neprevăzute

Valoarea maximă a acestor costuri este de 5% din costurile eligibile directe.

²² Sunt eligibile costurile salariale pentru personalul din administrațiile naționale în următoarele situații:

- persoana este angajată pentru proiect, în afara organigramei - caz în care este eligibil întregul cost salarial aferent (conform orelor lucrate în interesul proiectului și în acord cu prevederile bugetului proiectului);
- persoana este deja angajată a entității publice (având calitate de funcționar public sau personal contractual) și derulează activități în interesul proiectului (activități care nu intră în mod normal în atribuțiile sale) - caz în care este eligibil doar procentul de majorare salarială ce se acordă personalului din cadrul entităților publice, nominalizat în echipele de proiecte, conform legislației în vigoare privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice (calculat proporțional cu timpul alocat proiectului și în acord cu prevederile bugetului proiectului).

²³ Echipamentele includ mijloace fixe (corporale și necorporale, cu o valoare de achiziție individuală mai mare de 2.500 lei și o durată de viață mai mare de un an) și obiecte de inventar de natura mijloacelor fixe (având o valoare de achiziție de până la 2.500 lei și o durată de viață mai mare de un an).

Pentru informații detaliate cu privire la costurile eligibile ale proiectelor, vă rugăm să consultați secțiunea specifică din Ghidul aplicantului.

2.10 Costuri neeligibile

- Dobânzi aferente creanțelor, cheltuieli aferente administrării creanțelor și penalități de întârziere la plată;
- Cheltuieli legate de tranzacțiile financiare și de alte costuri pur financiare, cu excepția costurilor legate de deconturile solicitate de CMF, Punctul Național de Contact sau legea aplicabilă și cheltuielile serviciilor financiare prevăzute în contractul de proiect;
- Provizioane pentru pierderi sau potențiale datorii viitoare;
- Pierderi generate de schimbul valutar;
- Taxa pe valoare adăugată (TVA) recuperabilă;
- Costuri care sunt acoperite din alte surse;
- Costuri cu pregătirea propunerii de proiect (consultanță în elaborarea proiectului, expertize, SF, devize, avize, măsurători cadastrale etc.);
- Amenzi, penalități și cheltuieli de judecată, cu excepția cazului în care litigiul este o componentă integrală și necesară în atingerea rezultatelor proiectului; și
- Cheltuieli excesive și nechibzuite.

2.11 Durabilitatea proiectelor

PP/ partenerii vor trebui să demonstreze capacitatea de a utiliza rezultatele și după încheierea finanțării. În acest sens, va fi elaborat un plan privind asigurarea sustenabilității rezultatelor proiectului care va fi inclus în secțiunea relevantă a cererii de finanțare. PP va avea în vedere că scopul este promovarea sustenabilității proiectului și asigurarea faptului că sprijinul financiar acordat proiectului generează beneficii maxime grupului țintă și beneficiarilor finali. PP va lua în considerare, de asemenea, cerințele Regulamentului (art. 8.6 și 8.14). Capacitatea de a susține financiar implementarea planului de sustenabilitate va trebui să fie demonstrată. Implementarea planului poate fi asumată și de entități cu care PP a încheiat un acord de colaborare, în măsura în care acordul conține o prevedere explicită în acest sens.

Investiții în bunuri imobiliare și echipamente: perioada minimă de funcționare post-finalizare pentru proiecte care implică investiții în terenuri și bunuri imobiliare este de cel puțin 5 ani de la aprobarea de către OP a raportului final al proiectului; pentru proiectele care presupun investiții în echipamente, perioada minimă de funcționare post-finalizare este de cel puțin 5 ani de la finalizarea proiectului. Pe durata perioadei de funcționare post-finalizare, terenurile, bunurile imobiliare și / sau echipamentele vor fi folosite conform scopului identificat în cadrul proiectului, conform contractului de proiect, inclusiv pentru furnizarea de servicii/ derularea de activități pentru care a fost făcută investiția. Bunurile imobiliare și / sau echipamentele în care s-a investit vor fi asigurate împotriva pierderilor, distrugerilor și, după caz, a furtului și se vor aloca resurse pentru întreținerea acestora.

Proiectele ce nu implică investiții în bunuri imobiliare și/ sau terenuri (inclusiv lucrări de renovare) și nici achiziția de echipament pentru care întregul preț de achiziție a fost stabilit ca eligibil de către OP²⁴ vor avea o perioadă de funcționare post-finalizare de cel puțin 1 an.

Detalii privind sustenabilitatea proiectelor și condițiile aplicabile sunt furnizate în Ghidul aplicantului și vor fi reglementate de prevederile contractului de finanțare.

²⁴ Echipamentele includ mijloace fixe (corporale și necorporale, cu o valoare de achiziție individuală mai mare de 2.500 lei și o durată de viață mai mare de un an) și obiecte de inventar de natura mijloacelor fixe (având o valoare de achiziție de până la 2.500 lei și o durată de viață mai mare de un an).

3. Verificarea, evaluarea, selecția și contractarea proiectelor

În calitate de OP, FRDS este responsabil pentru colectarea propunerilor de proiecte ce urmează să fie finanțate în cadrul acestui apel, pentru selectarea proiectelor care urmează să fie finanțate și pentru semnarea contractelor de proiect.

Toate operațiunile privind selecția și aprobarea proiectelor vor respecta principiile confidențialității și imparțialității.

Propunerile de proiecte vor fi analizate în raport cu anumite criterii specifice, urmând două etape: verificarea formală și evaluarea de conținut.

3.1 Verificarea formală

În **etapa de verificare formală** se verifică:

- a) Respectarea conformității administrative

Criteriile de conformitate administrativă se referă la:

- respectarea termenului limită anunțat (propunerea a fost încărcată și transmisă în sistemul online până la data și ora anunțate ca termen limită; după expirarea termenului limită, depunerea oricăror documente va deveni imposibilă)²⁵;
- respectarea modalității/căilor de transmitere (propunerea a fost depusă în sistemul online, conform procedurii explicate în Ghidul aplicantului, pe platforma online menționată; propunerile depuse prin oricare altă metodă (de exemplu prin e-mail, fax, curier, depunere personală, wetransfer etc.) vor fi respinse²⁶;
- toate documentele solicitate sunt atașate și respectă cerințele de formă menționate în documentele apelului. Important: În cazul în care proiectele includ lucrări de construcții care necesită autorizație de construire, PP va anexa în mod obligatoriu studiul de fezabilitate / DALI;
- entitățile eligibile au respectat condițiile privind numărul maxim de propuneri de proiecte depuse în cadrul prezentei scheme de granturi mici și cele privind numărul maxim de proiecte la care participă în cadrul Programului, enunțate la secțiunile 2.7 Promotori de proiect eligibili și 2.8 Parteneri eligibili, precum și în Ghidul Aplicantului. Cu excepția cazurilor în care PP sau partenerii au primit deja finanțare pentru numărul maxim de proiecte permis în cadrul Programului, caz în care propunerea va fi automat respinsă, neîndeplinirea oricăreia din aceste condiții va face obiectul unei clarificări, potrivit detaliilor din Ghidul aplicantului. Dacă după clarificări există încă o neconformitate cu oricare din aceste criterii, aceasta va conduce la respingerea propunerilor de proiect care depășesc aceste limite;

- b) Respectarea criteriilor de eligibilitate

Criteriile de eligibilitate se referă la:

- eligibilitatea PP și a partenerilor (unde e cazul), conform descrierii din capitolele 2.7 Promotori de proiect eligibili, respectiv 2.8 Parteneri eligibili, ale prezentului apel;
- proiectul contribuie la atingerea a cel puțin unuia dintre indicatorii de program IP02, IP04, IP06 sau IP07;
- suma solicitată se încadrează în limitele stabilite;
- sunt respectate condițiile din sub-capitolul 2.5 Rata grantului, sub-secțiunile 2.5.1. și 2.5.3.;
- durata proiectului este în limitele specificate în apel, respectiv 6-16 luni;
- proiectul este implementat la nivelul unei singure UAT;
- sunt respectate condițiile din sub-capitolul 2.2 Eligibilitatea grupurilor țintă;

²⁵ Acest criteriu este eliminativ, fără ca OP să solicite clarificări.

²⁶ Idem

- a fost derulată o consultare publică cu scopul de a identifica problemele prioritare care afectează comunitatea și cu scopul de a valida intervenția / activitățile propuse prin proiect; în procesul de consultare au fost implicați membri ai comunității;
- intervenția / activitățile propuse sunt în conformitate cu principiul non-segregării (conform Declarației de conformitate cu principiul non-segregării, din Cererea de finanțare, secțiunea 18);
- Durabilitatea proiectului respectă prevederile secțiunii 2.11.

Propunerile de proiecte trebuie să îndeplinească toate criteriile administrative și de eligibilitate pentru a trece în faza de evaluare de conținut.

Verificarea formală este realizată de specialiștii OP.

În cazul în care informațiile furnizate nu sunt suficiente sau/și destul de clare pentru a se putea lua o decizie obiectivă în legătură cu îndeplinirea sau nu a unui anumit criteriu de conformitate administrativă sau de eligibilitate, OP poate transmite PP cereri de clarificare și/sau poate solicita PP transmiterea unor documente suplimentare (care nu sunt din categoria celor care trebuiau deja depuse). PP va răspunde până la termenul limită exprimat în solicitarea OP, de regulă 5 zile lucrătoare. Orice document/clarificare primit după acest termen nu poate fi considerat valabil și nu va fi luat în considerare. OP nu are obligația să solicite clarificări.

Dacă unul sau mai multe dintre criteriile de mai sus nu au fost îndeplinite, propunerea de proiect este declarată respinsă (fie ca neconformă, fie ca neeligibilă), fiind exclusă de la etapele ulterioare ale selecției.

Promotorii proiectelor respinse ca neconforme sau ca neeligibile vor fi notificați, în maxim 45 de zile lucrătoare de la data limită de depunere a proiectelor, cu privire la rezultatele evaluării formale. În cazuri bine justificate, de exemplu: numărul de propuneri de proiecte este mare sau în alte situații justificate, OP poate decide extinderea acestui termen. În acest sens, OP va publica un anunț pe website-ul programului, în care informează PP asupra noului termen.

Propunerile de proiecte și toate documentele legate de verificare/clarificări sunt păstrate la OP, iar unele date relevante înregistrate în baza de date (SMI).

3.2 Evaluarea de conținut

Evaluarea de conținut este realizată de experți independenți, selectați și contractați de OP.

Fiecare proiect care îndeplinește criteriile administrative și de eligibilitate este evaluat de câte doi experți independenți. Dacă diferența dintre notele acordate de cei doi evaluatori este mai mare de 30% din cel mai mare scor, un al treilea evaluator va fi numit de OP pentru realizarea unei evaluări independente a proiectului. În astfel de cazuri, media între notele cele mai apropiate va fi luată în considerare pentru ierarhizarea proiectelor. În cazul în care proiectul evaluat nu obține punctajul minim necesar pentru a fi luat în considerare pentru finanțare (65/100), indiferent de scorul pe care l-ar fi acordat al treilea evaluator, evaluarea de către al treilea expert nu va mai avea loc.

Principalele criterii pe baza cărora vor fi evaluate proiectele sunt:

Nr.	Criterii de evaluare	Scor
1	Relevanță, necesitate și oportunitate	50
1.1	Proiectul este relevant pentru obiectivului schemei de granturi mici și oferă argumente plauzibile cu privire la contribuția sa la atingerea acestuia. Proiectul contribuie în mod direct și semnificativ la indicatorii de program obligatorii pentru acest apel. Se consideră că numai activitățile care presupun lucrul direct cu membrii grupului țintă contribuie la atingerea indicatorilor de program obligatorii pentru acest apel.	5

1.2	Problema abordată prin proiect este relevantă, reprezintă o prioritate la nivelul comunității, a fost identificată în urma unui proces participativ ²⁷ și rezolvarea acesteia sau tratarea efectelor produse de aceasta conduce la beneficii tangibile pentru membrii grupului țintă.	5
1.3	Soluțiile propuse în proiect în raport cu nevoile / problemele identificate sunt relevante. Soluțiile respectă legislația națională, sunt în conformitate cu strategia națională pentru incluziunea romilor și respectă bunele practici în domeniu.	5
1.4	PP a demonstrat convingător, prin oferirea de argumente credibile în secțiunea dedicată din Cererea de finanțare și, unde se poate, cu documente suport faptul că proiectul vizează o comunitate dezavantajată (comunitatea nu are resurse și/sau este izolată și/sau are o capacitate mică de implementare a proiectelor și/sau de atragere a investițiilor și/sau este afectată de subdezvoltare economică și/sau declin demografic etc.)	5
1.5	Proiectul vizează una sau mai multe comunități care are/au un procentaj semnificativ de populație romă. <i>Punctajul se va acorda diferențiat funcție de numărul de rezidenți de etnie romă din comunitate/comunități²⁸, astfel: peste 10 % și mai puțin de 15% se acordă 1 punct; peste 15% și mai puțin de 20% se acordă 2 puncte; peste 20% și mai puțin de 25% se acordă 3 puncte; peste 25% și mai puțin de 30% se acordă 4 puncte; peste 30% - se acordă 5 puncte.</i>	5
1.6	Proiectul identifică și descrie în mod clar alte proiecte / initiative care au fost, sunt sau vor fi implementate pe durata implementării proiectului și care adresează probleme similare sau au același grup țintă și prezintă o analiză detaliată a modului în care proiectul depășește acționează simultan și se coordonează cu aceste proiecte / inițiative în vederea îmbunătățirii condițiilor de trai din comunitate, demonstrând în mod clar că nu există suprapuneri.	5
1.7	În cazul proiectelor care includ atât activități de tipul investițiilor, cât și activități care presupun lucrul direct cu membrii grupurilor țintă: Activitățile de tipul investițiilor sunt corelate cu activitățile care presupun lucrul direct cu grupurile țintă și creează sinergii cu acestea. – maximum 15 puncte. În cazul proiectelor care propun doar activități care implică lucrul direct cu membrii grupurilor țintă, la acest criteriu se vor acorda numai 5 puncte.	15
1.8	Proiectul acordă atenție deosebită problematicilor specifice femeilor și tinerelor rome (proiectul ia în considerare posibilele bariere care stau în calea participării efective a femeilor și tinerelor rome la activitățile proiectului și prevede măsuri eficiente de eliminare a acestora; proiectul prevede activități care să răspundă unora dintre problemele specifice femeilor și tinerelor rome etc.). – maximum 3 puncte. Proiectul conține măsuri explicite care contribuie la combatere efectelor pandemiei Covid-19 asupra membrilor grupurilor țintă în domeniile vizate de acesta. – maximum 2 puncte.	5
2	Consistență tehnică / Metodologie	20
2.1	Metodologia și activitățile proiectului respectă recomandările ghidului „Cele 10 principii de bază comune privind incluziunea romilor” ²⁹ . Proiectul	5

²⁷ Pentru demonstrarea naturii participative a procesului de identificare a problemei se va accepta, de asemenea, și menționarea studiilor / documentelor realizate independent de redactarea cererii de finanțare, atâta timp cât acestea au implicat consultări efective cu membrii comunității și reflectă prioritizarea de către comunitate a nevoilor identificate.

²⁸ Dacă proiectul este implementat în mai mult de o singură comunitate, procentul va fi calculat ca media procentelor populației rome din fiecare din comunitățile vizate de proiect (suma procentelor din fiecare comunitate împărțită la numărul de comunități). De exemplu, în cazul unui proiect care vizează două comunități, C1 și C2, iar procentul populației de etnie romă este de 10% în C1 și de 30% în C2, procentul care va fi luat în considerare pentru punctarea acestui criteriu este 20%, calculat astfel: $(10+30)/2=20$.

²⁹ Ghidul este disponibil la adresa: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7573706d-e7c4-4ece-ae59-2b361246a7b0/language-ro>

	promovează și urmărește cele mai înalte standarde în ceea ce privește respectarea drepturilor omului și demnității umane, precum și a principiilor nediscriminării și egalității de șanse.	
2.2	Obiectivele proiectului conduc la rezultate directe, vizibile și concrete. Activitățile sunt eligibile, bine alese, realiste, fezabile, în acord cu legislația aplicabilă și contribuie la realizarea obiectivelor și rezultatelor proiectelor, sunt descrise clar și detaliat, planificarea lor este logică/ adecvată, iar rezultatele imediate sunt măsurate prin indicatori de realizare imediată.	5
2.3	Metodologia de intervenție este clară, coerentă și detaliată, riscurile sunt identificate în mod pertinent și sunt prevăzute metode de contracarare pentru acestea.	5
2.4	Proiectul prezintă inovare/ valoare adăugată prin activități care contribuie la incluziunea și participarea persoanelor de etnie romă la luarea deciziilor la diferite niveluri, cum ar fi mecanisme pentru cooptarea reprezentanților comunității de romi în deciziile privind implementarea proiectului, participarea la recepția lucrărilor de investiții în beneficiul comunității de romi, angajarea de persoane de etnie romă din comunitate în echipa de proiect etc.	5
3	Eficiență economică	15
3.1	Costurile propuse sunt eligibile, se încadrează în limitele maxime admise ³⁰ și sunt direct legate de activități și rezultatele așteptate - se prezintă clar și explicit modul de calcul al cheltuielilor (sunt menționate costurile unitare și numărul de unități, frecvența și totalul cheltuielilor, nu sunt greșeli de calcul etc.), se respectă regulile aplicabile referitoare la costurile cu resursele umane, costurile indirecte, amortizarea etc.	5
3.2	Costurile propuse sunt realiste, nu sunt excesive în raport cu obiectivele, sunt indispensabile pentru atingerea rezultatelor estimate, iar raportul cost-beneficiu este pozitiv (nu există supra sau sub-evaluări de costuri, iar costurile unitare/ prețurile cuprinse în buget se încadrează în limite rezonabile pentru piața de profil, la momentul respectiv, dar și pentru specificul proiectului). Activitățile de comunicare obligatorii (conform anexei 3 la Cererea de finanțare) sunt incluse în buget și sunt proporționale cu dimensiunea intervenției.	5
3.3	ONG cu rol de PP: este angajată cofinanțare privată, iar aceasta este relevantă raportat la bugetul proiectului (cel puțin 2% din bugetul total al proiectului). sau Entitate publică cu rol de PP: propriile resurse umane sunt implicate în lucrul direct cu grupurile țintă / sunt de etnie romă / sunt experți romi.	5
4	Capacitate de implementare și sustenabilitate	15
4.1	Structura echipei de proiect (management și implementare) este descrisă în detaliu și este adecvată pentru implementarea proiectului (număr și tipuri de poziții, relații funcționale etc). Cerințele posturilor pentru personalul propus în proiect (calificări/ competențe, experiență necesară) sunt adecvate în raport cu activitățile ce vor fi desfășurate de fiecare; sunt definite responsabilități clare pentru fiecare poziție, descriind satisfăcător fiecare rol, normele de lucru sunt adecvate; personalul de specialitate propus în proiect are calificarea/ competențele și experiența necesare pentru activitățile pe care urmează să le deruleze. În cazul în care sunt planificate lucrări de infrastructură, din echipa de proiect face parte personal tehnic de specialitate.	5

³⁰ Cheltuielile de investiție se încadrează în maxim 80% din bugetul total proiectului; cheltuielile cu achiziția de bunuri imobiliare se încadrează în maxim 10% din bugetul total al proiectului; cheltuielile cu resursele umane se încadrează în maxim 30% din bugetul total al proiectului;

4.2	Implementarea proiectului în parteneriat sau doar de către PP este motivată în mod credibil. În cazul proiectelor implementate de către o singură entitate, PP are capacitatea și experiența necesare implementării proiectului. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, rolul și responsabilitățile fiecărui partener sunt clar delimitate în Acordul de parteneriat, iar PP și partenerul/ partenerii contribuie în mod semnificativ în proiect, demonstrând experiență și/ sau expertiză relevantă în domeniul/ aria de implementare a proiectului (de ex., au derulat activități similare din bugetul propriu și/ sau proiecte cu finanțare externă, au implicat experți cu competențe și experiență relevante).	5
4.3	Proiectul descrie modul în care vor fi menținute rezultatele obținute (identifică activitățile care vor continua și precizează capacitatea la care va avea loc acest lucru, identifică resursele pentru preluarea costurilor de funcționare a serviciilor, inclusiv costurile de asigurare a întreținerii clădirilor/ echipamentului etc.) și oferă asigurări că va continua să genereze beneficii maxime grupurilor țintă și beneficiarilor finali. A fost acordată atenție cerințelor cu privire la durabilitatea proiectelor, astfel încât aceasta să fie asigurată.	5
Punctaj total		100

Fiecare criteriu este împărțit în subcriterii. Pentru fiecare subcriteriu, evaluatorul poate acorda un punctaj între 0 și o valoare maximă pentru respectivul criteriu, conform grilei de mai sus.

Pentru a fi eligibilă pentru finanțare, propunerea de proiect trebuie să întrunească, cumulativ, următoarele condiții:

- La criteriul 1 Relevanță³¹, necesitatea și oportunitatea proiectului, să obțină minimum 25 de puncte, precum și cel puțin 3 puncte la subcriteriile 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 și 1.8;
- La criteriul 2 Consistență tehnică / metodologie, să obțină minimum 3 puncte la subcriteriile 2.1 și 2.2;
- La criteriul 3 Eficiență economică, să obțină minimum 3 puncte la subcriteriile 3.1 și 3.2;
- La criteriul 4 Capacitate de implementare și sustenabilitate să obțină minim 3 puncte la subcriteriul 4.3;
- Să obțină un punctaj de minimum 65 de puncte³² din 100 posibile, în urma evaluării.

Pe parcursul evaluării de birou, doar în cazul proiectelor care au o componenta de construcții, un expert tehnic va analiza toate documentele/ informațiile referitoare la componenta de infrastructură și va furniza evaluatorilor independenți o opinie tehnică ce va fi luată în considerare la momentul evaluării proiectului din punctul de vedere al necesității, oportunității, fezabilității, proporționalității, eficienței costurilor și eficacității (sub-criteriile/ criteriile 1.3, 2.2, 3.1, 3.2 și 4.3).

După încheierea evaluării de birou, se va întocmi *Lista ierarhizată a proiectelor* (prezentate în ordinea descrescătoare a scorurilor finale obținute), împreună cu observațiile cele mai relevante ale evaluatorilor. Lista este pusă la dispoziția membrilor Comitetul de Selecție³³ (CS).

³¹ Dacă, după verificarea primului criteriu Relevanța, necesitatea și oportunitatea proiectului, propunerea de proiect nu întrunește cerința, proiectul este respins în această etapă.

³² Media punctajelor celor doi evaluator independenți.

³³ Comitetul de Selecție este format din trei membri: doi reprezentanți ai OP și un expert extern. Reprezentanții Partenerilor de Program (KS și CoE) sunt invitați să participe la ședințele CS în calitate de consultanți, iar reprezentanții Punctului Național de Contact (PNC) din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și ai OMF sunt invitați să participe ca observatori.

3.3 Selecția și aprobarea proiectelor

CS recomandă OP proiectele care să fie finanțate, pe baza concluziilor evaluărilor realizate de evaluatorii independenți și, în cazuri justificate, poate modifica clasamentul proiectelor. Justificarea modificărilor va fi detaliată în procesul-verbal al întâlnirii(lor), iar toți PP afectați vor fi informați în scris despre justificarea modificării.

OP va verifica dacă procesul de selecție a fost derulat cu respectarea prevederilor din Regulament și a recomandările CS și respectă regulile și obiectivele programului. După aceste verificări, pe baza recomandărilor CS, OP, prin Consiliul Director³⁴ va lua o decizie privind proiectele care vor fi finanțate/respinse/plasate pe lista de rezervă, în funcție de fondurile disponibile și va acorda granturile pentru proiecte. Decizia OP este finală.

OP va semna ulterior contracte de finanțare cu PP.

Lista proiectelor selectate pentru finanțare va fi, de asemenea, transmisă Oficiului Mecanismului Financiar SEE (OMF).

Până la adoptarea deciziei finale, toate informațiile legate de rezultatele evaluării proiectelor vor fi confidențiale.

Toate persoanele implicate în procesul de evaluare vor semna declarații de confidențialitate și privind evitarea conflictului de interese.

3.4 Informarea promotorilor de proiecte

Toți PP (cu excepția celor care au depus proiecte respinse la faza de evaluare formală și care au fost deja notificați) vor fi notificați cu privire la rezultatele selecției proiectelor, în maxim 45 de zile lucrătoare de la decizia finală a OP. În cazul proiectelor aprobate pentru finanțare, notificarea va conține și condițiile care trebuie îndeplinite în vederea semnării contractului de finanțare a proiectului, dacă există. În cazul proiectelor respinse, notificarea va menționa poziția proiectului în clasament, numărul total de puncte și principalele motive pentru care a fost respins.

După finalizarea procesului de selecție și aprobare și după transmiterea notificărilor, lista finală cu proiectele aprobate pentru finanțare va fi publicată pe pagina web a Programului Dezvoltare locală, la adresa <https://dezvoltare-locala.frds.ro/>.

3.5 Procedura de contestații

PP pot contesta respingerea proiectului lor numai în faza de evaluare formală, caz în care pot depune o contestație, în maximum 30 de zile calendaristice de la data primirii notificării.

OP va formula și va trimite un răspuns în termen de maxim 30 de zile lucrătoare de la data primirii contestației.

Nu există procedură de contestație în ce privește decizia CS (și, ca urmare, nici în ceea ce privește decizia OP, atâta timp cât aceasta coincide cu cea a CS).

3.6 Contractarea proiectelor

Pentru fiecare proiect aprobat pentru finanțare, OP va încheia un *contract de finanțare a proiectului*, după îndeplinirea condițiilor stabilite pentru contractarea fiecărui proiect.

Pe parcursul implementării proiectului, dacă se consideră necesar, prevederile contractului de finanțare/ anexele acestuia se pot modifica, de comun acord, în anumite limite (fără a determina modificări substanțiale ale propunerii aprobate inițial) sau la inițiativa OP, în condițiile stipulate de contractul de finanțare. Modificările pot constitui obiectul unor acte adiționale la contractul de finanțare, după caz.

³⁴ Consiliul Director este organul de conducere al OP conform Legii nr. 129/1998, cu modificările și completările ulterioare.

4. Sistemul de raportare și de plată

Programul utilizează sistemul de prefinanțare. În cazul proiectelor selectate pentru finanțare în cadrul acestui apel, plățile către PP vor fi făcute de OP sub forma unei plăți în avans (până la 80%), a plății intermediare și a plății soldului final (dacă va fi cazul). Plata intermediară (până la 30%) se face pe baza raportului intermediar care conține documentele justificative (tehnice și financiare) și după autorizarea de către OP a cheltuielilor declarate. Fondurile proiectului (în lei) vor fi transferate în conturile deschise special de PP pentru proiect la trezoreria locală (în cazul entităților publice) sau la o bancă comercială (în cazul PP ONG).

5. Pregătirea și transmiterea propunerii de proiect

În condițiile în care PP apelează la serviciile unui consultant pentru elaborarea cererii de finanțare/pregătirea dosarului aplicației, numele acestuia va fi menționat în cererea de finanțare, la rubrica specifică a formularului.

5.1 Servicii help-desk

Pe perioada în care apelul este deschis pentru propuneri de proiecte, OP oferă potențialilor PP și parteneri de proiect sau altor factori interesați, la cerere, servicii de tip help-desk (informații și clarificări). Serviciile sunt furnizate de experți care activează la sediul central și la sediile celor două sucursale ale OP.

PP pot transmite întrebări prin e-mail, la info@frds.ro.

Solicitările de informații și clarificări pot fi înaintate OP până cel târziu cu 10 zile lucrătoare înainte de data limită de depunere a proiectelor în cadrul apelului. Solicitățile primite ulterior nu vor mai fi luate în considerare pentru soluționare.

Recomandăm, de asemenea, consultarea periodică a paginii web a Programului (<https://dezvoltare-locala.frds.ro/>), în vederea asigurării accesului la informații suplimentare și/sau actualizate.

5.2 Seminar informativ

După lansarea apelului, OP va organiza un **seminar informativ online** pentru potențiali aplicanți (perioada estimată pentru organizarea seminarului este iulie 2021). Informații exacte privind data acestui eveniment vor fi comunicate de OP pe website-ul programului <https://dezvoltare-locala.frds.ro/> și pe pagina de Facebook <https://www.facebook.com/dezvoltare.locala/>.

5.3 Pregătirea dosarului propunerii de proiect

Formularul de cerere de finanțare trebuie completat conform cerințelor descrise în Ghidul aplicantului (ambele documente sunt publicate la următoarea adresă: www.frds.ro).

Cererea de finanțare și anexele vor fi redactate în limba română, pe formatul pus la dispoziție de OP.

Cererea de finanțare va fi însoțită de un pachet de documente suplimentare. Lista documentelor care trebuie depuse împreună cu cererea de finanțare este disponibilă în Ghidul aplicantului.

Pentru a depune dosarul propunerii de proiect în sistemul online, este necesar să aveți o semnătură electronică extinsă, pe baza unui certificat calificat, emis de un furnizor de servicii de certificare acreditat. Semnătura electronică trebuie să aparțină reprezentantului legal al PP sau persoanei special împuternicite de reprezentantul legal să încheie documente în numele persoanei juridice (PP) pentru a depune proiecte în cadrul Programului Dezvoltare locală.

De asemenea, pentru trimiterea online a fișierului de propunere de proiect, este necesar să creați un cont de utilizator în numele promotorului proiectului. Un solicitant poate crea un singur cont, fiind identificat prin codul de înregistrare fiscală.

Detaliile despre crearea contului și despre metoda de depunere online sunt descrise în Anexa G la Ghidul aplicantului.

Vă rugăm să rețineți că în cazul în care OP va publica unul sau mai multe corrigendum-uri, în perioada în care apelul este deschis pentru propuneri de proiecte, este obligatoriu ca propunerea de proiect să fie în acord cu ultimele formulare/ documente/ anexe aprobate etc.; în caz contrar, propunerea ar putea să fie considerată neconformă la etapa de evaluare formală (administrativă) sau în etapa de evaluare de conținut.

5.4 Transmiterea propunerii de proiect

Propunerea de proiect va fi transmisă exclusiv prin intermediul sistemului de depunere online, urmând instrucțiunile de înregistrare și încărcare din Anexa G la Ghidul aplicantului, până la data de **14 octombrie 2021, ora 17:00**.

Recomandăm încărcarea propunerii de proiect în timp util, astfel încât să se evite suprasolicitarea sau chiar blocarea sistemului electronic în apropierea termenului limită. Responsabilitatea încărcării și transmiterii în timp util, înaintea termenului limită, a propunerii de proiect revine exclusiv PP, OP neputând fi făcut responsabil pentru neîncadrarea în termen și respingerea propunerii din acest motiv.

Dosarele trimise prin poștă, servicii de curierat, fax sau e-mail, cele depuse altfel decât indicat mai sus, **NU** vor fi considerate valabile și vor fi respinse.

Până la termenul limită de depunere, dacă un aplicant dorește modificarea unui proiect depus și validat, va solicita OP anularea acestui proiect și va relua procesul de încărcare. Propunerea de proiect anulată nu va fi cuantificată la numărul maxim de proiecte pentru PP sau pentru parteneri.

După expirarea termenului limită de încărcare a proiectelor, PP nu mai poate încărca și transmite proiecte sau iniția corecții/ revizuirii ale dosarului propunerii de proiect.

În orice moment înainte de aprobarea de către OP, PP poate opta pentru retragerea propunerii de proiect din competiție, caz în care PP va transmite o informare oficială către OP. Acesta va aproba retragerea propunerii de proiect.

6. Alte informații utile

Pentru o mai bună înțelegere a aspectelor legate de specificul intervențiilor finanțate din Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021 și a cadrului general de implementare a proiectelor, recomandăm consultarea următoarelor documente (lista nu este limitată):

- [Memorandum-ul de Înțelegere semnat între Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Guvernul României privind implementarea Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European \(SEE\) 2014 -2021;](#)
- [Regulamentul de implementare a Mecanismului Financiar SEE 2014-2021;](#)
- [Acordul de Program semnat între PNC și reprezentanții Statelor Donatoare, pentru punerea în aplicare a Programului;](#)
- [Regulamentul Uniunii Europene nr. 679 /2016 legat de protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date;](#)
- [Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2017 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismul Financiar SEE 2014-2021 și Mecanismului Financiar Norvegian 2014-2021, modificată și completată prin Ordinul nr. 2840/6560/2017 privind Normele metodologice de aplicare a OUG 34/2017;](#)
- [Legea 98/2016 privind achizițiile publice publicată în Monitorul Oficial nr. 390/2016, cu modificările și completările ulterioare și HG 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicarea a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului cadru din Legea 98/2016, cu modificările și completările ulterioare;](#)

- [Legea 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea CNSC, cu modificările și completările ulterioare;](#)
 - [Ordinul Ministrului Fondurilor Europene nr. 1284 privind aprobarea procedurii competitive aplicabile solicitanților/beneficiarilor privați pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări finanțate din fonduri europene publicat în Monitorul Oficial nr.618 din 12 august 2016, cu modificările și completările ulterioare;](#)
 - [Ordinul MDRAPFE/ANAP nr. 6.712/890/2017 privind aprobarea modului de efectuare a achizițiilor în cadrul proiectelor cu finanțare europeană implementate în parteneriat;](#)
 - [Ordinul nr 348/2018 pentru aprobarea regulilor de aplicare a sumelor forfetare pentru deplasări finanțate din Fondul pentru relații bilaterale și Fondul pentru asistență tehnică din cadrul mecanismelor financiare Spațiul Economic European și Norvegian 2014-2021;](#)
 - [Hotărârea Consiliului Director al OP nr. 4/XI/SO-14.11.2019 privind aprobarea modalității de acordare și decontare a drepturilor aferente deplasării în altă localitate din țară sau din străinătate, la nivelul programului și proiectelor, în cadrul mecanismelor financiare Spațiul Economic European și Norvegian 2014-2021;](#)
- [OUG 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare și HG 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;](#)
- [HG 519/2014 privind stabilirea ratelor aferente reducerilor procentuale /corecțiilor financiare aplicabile pentru abaterile prevăzute în Anexa la OUG 66/2011, cu modificările și completările ulterioare;](#)
 - Ghiduri adoptate de CMF/ MAEN în acord cu regulamentele aplicabile (Pentru mai multe detalii, utilizați următorul link: https://eeagrants.org/resources?title=&field_resource_type_target_id=112&page=1;
 - [Manualul de implementare a proiectelor și anexele](#) (vă rugăm să vă asigurați că accesați cea mai recentă versiune a acestuia).
 - Site-ul Programului Dezvoltare Locală, secțiunea "Resurse": <https://dezvoltare-locala.frds.ro/resurse>